

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a rendőrök azonosítási kötelezettségének elmulasztása, a tájékoztatás félrevezető volta, a részrehajló rendőri intézkedés, valamint a rendőri hangnem tekintetében

h e l y t a d o k,

a panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni.

A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya. Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja, azonban a jogi képviselő, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére ez kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irrattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a vele szemben *-n és *-n foganatosított rendőri intézkedések kapcsán *-n terjesztett elő panaszt.

A panaszbeadványban foglaltak szerint *-n és *-n rendőri intézkedések történtek a * szám alatti lakásban, amelyet a panaszos és élettársa együtt béreltek. A panaszosnak és az élettársának két közös kiskorú gyermeke van, akik az intézkedés időpontjában 2 és 3 évesek voltak.

A panaszos előadta, hogy *-n * óra körüli időben vita alakult ki közte és az élettársa között, ekkor az élettársa bántalmazni akarta a 3 éves gyermekét, amelyet a panaszos úgy akart megakadályozni, hogy az élettársa után nyúlt dulakodni kezdtek, amely során megsérült az élettársa csuklója, aki erre őrzöngve kirohant a lakásból és rendőrt hívott feltehetően a mobiltelefonjáról.

A bejelentést követően kb. 10 perc múlva 6-7 egyenruhás rendőr érkezett a helyszínre, a szolgálati gépjármű a ház előtt állt (ezt a panaszos a konyhaablakból látta), a későbbiekben egy mentő autó is megérkezett a helyszínre.

A panaszos zajt hallott azt hitte élettársa ment vissza a lakásba, akkor látta, hogy rendőrök érkeztek, akiket a lakásajtóban fogadott.

A rendőrök kérdésére elmondta, azért van „*rumli*” a lakásban, mert szóvá tette az élettársa magatartását, amelyből vita, majd dulakodás alakult ki. Az egyik rendőr a nagyobbik gyermekkel elvonult a szobába, beszélgetett vele, majd távozáskor annyit mondott, hogy a gyermek közölte vele „*anya kiabált vele, de apa nem veszekedett*”.

Időközben visszaérkezett a lakásba a panaszos élettársa bekötött kézzel és magával akarta vinni a kisebbik gyermeket, a panaszos próbált vele egyeztetni, hogy ne vigye el éjszaka a kisgyereket, végül az élettárs a rendőrökkel együtt távozott és mindkét gyermek a panaszossal maradt.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök szolgálati fellépését és intézkedését egyáltalán nem sérelmezi.

*-n * óra körüli időben kopogtak az ajtón, a panaszos ajtót nyitott, az ajtóban két egyenruhás rendőr állt és a panaszos élettársa. A rendőrök nem mutatkoztak be és az azonosítási kötelezettségüknek sem tettek eleget.

Az egyik rendőr közölte a panaszossal, hogy az élettársát azért kísérték el, mert fél bemenni a lakásba. A panaszos ezek után beengedte őket a lakásba, a két gyermek nem ment oda az anyjához és az anya sem a gyermekeihez. A rendőr közölte továbbá a panaszossal, hogy ha még egyszer bántalmazza az élettársát, akkor elzárják 60 napra, majd pár perces ott tartózkodás után távoztak. A panaszos élettársa a lakásban maradt, de csak annyi időre, hogy magához vett egy telefontöltőt és ismét távozott.

Ezen intézkedéssel kapcsolatban a panaszos sérelmezte a rendőr hangnemét és lekezelő stílusát, valamint azt, hogy a rendőrök részéről semmilyen jogszabályi hivatkozás nem hangzott el az intézkedés jogalapját tekintve.

*-n * és * közötti időben a panaszos élettársa ismét megérkezett a lakáshoz újabb két rendőrrel. Az egyik rendőr intézkedett a panaszossal szemben és közölte vele, hogy elviszik a gyermekeket az anyai jogok érvényesítése okán. A panaszos közölte, hogy nem vihetik el a gyermekeket.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés alatt végig nyomás alatt tartotta és sürgette őt a rendőr, hogy adja át minél előbb a gyermekeket, mert ha nem az ellenszegülésnek minősül megbilincselve előállítják és egyébként se akadályozza őt a munkájában. A rendőr közölte továbbá, hogy „*ez a jogszabály*” és viszik a gyermekeket. A panaszos élettársa közben pakolta a gyermekek holmiját, úgy hogy közben az alapvető dolgaikat (gyermekek iratai, pelenka, meleg ruha) nem vitte magával. A panaszos feltételezi, hogy az élettársa és a rendőrök ismerték egymást, mert a konyhában beszélgettek, vagy csak meg tudta őket győzni a saját igazáról.

A panaszos sérelmezi a rendőrök fellépésének módját, az azonosításra vonatkozó kötelezettségük elmulasztását. Sérelmezi továbbá, hogy az élettársa a rendőrök segítségével elvitte a gyermekeket, akiknek a hollétéről nem tud és az élettársa nem engedi, hogy találkozzon velük.

A panaszos megjegyezte, hogy a gyermekek elhelyezéséről, gyermektartásról és a gyermekek láthatásáról nincs semmilyen hatósági döntés.

A panaszos a fentiekre tekintettel kérte, hogy sérelmeit a Panasztestület vizsgálja ki.

A panaszos a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

*n * óra körüli időben történt intézkedés kapcsán:

1. a szolgálati fellépés módját (bemutatkozás és az azonosítás elmulasztását),
2. az intézkedő rendőr hangnemét, lekezelő stílusát,
3. az intézkedés jogalapja jogszabályi hivatkozással történő közlésének elmulasztását és a tájékoztatás félrevezető voltát.

*-n * és * óra közötti időben történt intézkedés kapcsán:

1. a szolgálati fellépés módját (bemutatkozás és az azonosítás elmulasztását),
2. a sürgetéssel történő nyomás alatt tartást, valamint a rendőri munka akadályozására vonatkozó közlést,
3. az „anyai jogok” érvényesítését (az élettársa a rendőrök segítségével vitte el a gyermekeket),
4. részrehajló rendőri intézkedést.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében

foglalt emberi méltósághoz, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát.

Az állásfoglalás alapján a Panasztestület a panaszolt első rendőri intézkedés alapján a következőket állapította meg.

A rendőri intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve az otthon tiszteletben tartásához fűződő joga.

A rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Az intézkedés célja és ténye közlése tekintetében az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ugyanakkor mivel jogszabályi rendelkezést nem jelöltek meg a rendőrök, ezért az alapjog sérelmet ebben a tekintetben is kimondta a Panasztestület.

A Panasztestület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos tájékoztatása megfelelő volt-e, ezért a tisztességes eljáráshoz való jogséreleme nem volt megállapítható.

Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a Panasztestület a hangnem tekintetében, ezért a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

Az állásfoglalás alapján a Panasztestület a panaszolt második rendőri intézkedés alapján a következőket állapította meg.

A rendőri intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve az otthon tiszteletben tartásához fűződő joga, valamint a jogszerűen és több szempontból is indokoltan történt igazoltatással nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.

A rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A magánlakásban megjelenés és az igazoltatás ténye és célja közlése tekintetében szintén megállapította az alapjog sérelmét.

A Panasztestület megállapította, hogy a rendőrség legalább részben helytelen, illetve félrevezető felvilágosítást adott a panaszosnak – „az anyai jogok” védelméről –, ami által sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

A Panasztestület megítélése szerint a panaszos sürgetése és a munka akadályozására vonatkozó közlése súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

Jelen ügyben a Panasztestület nem talált olyan körülményt, ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna, így a részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- *-n a Panasztestületnél személyesen tett panaszról készült jegyzőkönyv;
- parancsnoki kivizsgálás;
- jelentés biztonsági intézkedés végrehajtásáról;
- Nyíregyházi Járásbíróság idéző végzése;
- a panaszos élettársának *-n kelt megelőző távoltartás iránti kérelme;
- orvosi látlelet és vélemény;
- a kórház ambuláns kezelőlapja;
- bizonylat ki/beléptetéséről;
- küldés leírása;
- rendőri jelentések;
- szakmai állásfoglalás.

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során a II. részben felsorolt okiratokon kívül egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni az Ákr. 62. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Az Ákr. 62. § (4) bekezdése értelmében az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli. Mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy miért és melyik bizonyítékot veszi figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, illetve más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből.

Ezek alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1)-(3) bekezdései szerint, a felsorolt közokiratok jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál az előző közokiratokban foglaltakat vettem alapul.

Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A rendelkezésre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A rendőri jelentésekben foglaltak szerint *-n * órakor a Rendőrkapitányság rendőrei bántalmazásról tett bejelentés alapján biztonsági intézkedést foganatosítottak a panaszos élettársával szemben.

A panaszos élettársa bejelentést tett, hogy *-n * óra körüli időben veszekedést követően a panaszos kicsavarta a csuklóját, amelyet fájlalt, mozgatni sem tudott rendesen. Ezek után elhagyta a * szám alatti közös bérleményüket és segítséget kért a rendőrségtől.

Az intézkedő rendőrök adatgyűjtésük során meghallgatták a közös bérleményben tartózkodó panaszost, aki elmondta, hogy az élettársa támadta meg őt és ennek során szorította meg a csuklóját, mindeközben a két kiskorú gyermekük is a lakásban tartózkodott.

A rendőrök intézkedtek a panaszos élettársának orvosi ellátásra, mentőt hívtak hozzá, a mentőszolgálat munkatársai a sérülésére tekintettel kórházba szállították további kivizsgálásra. A panaszos nem kért orvosi ellátást.

Az első panaszolt intézkedés kapcsán rendelkezésre álló adatok:

A rendőri jelentésben foglaltak szerint *-n a panaszos élettársa személyesen jelent meg a Rendőrkapitányságon, hogy megtegye a feljelentését az előző napon őt ért bántalmazás kapcsán, továbbá rendőri segítséget kért, mert közös bérleményükbe félt visszamenni a gyerekekért a panaszos viselkedése miatt.

A Rendőrkapitányságon megtett feljelentés alapján még ezen a napon * óra körüli időben két rendőr a panaszos élettársát kérésének megfelelően, először egy anyaotthonhoz szállította, ő és a gyermekek lakhatásának megoldása érdekében, majd a panaszossal közös bérleménybe vitték.

A rendőrök felkísérték a panaszos élettársát a lakásba, ahová a panaszos önként beengedte őket. A rendőrök nevüket és jelvéyszámukat nem közölték a panaszossal, mivel nem kezdeményeztek vele szemben intézkedést, arról tájékoztatták, hogy az élettársa kérésére jelentek meg a lakásban, mert félt az újabb bántalmazástól. A panaszos ekkor azt mondta a rendőröknek, hogy semmi nem igaz abból, amit élettársa elmondott nekik, mert először az élettársa támadta meg őt.

A panaszos magatartása ideges, feszült volt, az élettársa láthatóan félt tőle nem kommunikált vele, csak a gyermekeivel foglalkozott.

A rendőröknek azt a tájékoztatást adták, hogy a gyermekelhelyezéssel kapcsolatban nem rendelkeznek határozattal.

A panaszos élettársa elmondta továbbá, hogy ő gondoskodik a gyermekekről, mivel a panaszos több műszakban dolgozik és a viselkedéséről elmondta, hogy dühkezelési problémákkal is kezelték korábban, ezzel kapcsolatban azt is közölte, hogy már többször bántalmazta csak eddig nem tett semmilyen lépést.

Ezt követően a rendőrök felvilágosították a panaszost, amennyiben a jövőben esetlegesen újabb bántalmazás történik, akkor az élettársa mind a rendőrségtől mind a bíróságtól kérhet távollattartást, amelynek időtartama akár 30-60 nap is lehet, majd távoztak a lakásból.

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

A második panaszolt intézkedés kapcsán rendelkezésre álló adatok:

*-n * óra körüli időben bejelentés érkezett a 112-es segélyhívószámra a panaszos élettársa részéről, miszerint vissza szeretne menni a panaszossal közös bérleménybe a gyerekekért, de ott tartózkodik a panaszos, aki az előző este őt bántalmazta.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint *-n utasításra megjelentek a rendőrök a panaszos és élettársa bérleményénél. A panaszos élettársa az épület előtt várta a rendőröket és elmondta nekik, hogy a gyermekeit, akik a panaszossal a lakásban tartózkodnak el akarja vinni, mivel a panaszos bántalmazta őt, ezért az előző éjszakát nem töltötte otthon, mert már nem tud vele együtt élni. Rendőri segítséget azért kért, mert attól tartott, hogy a panaszos bántalmazza őt.

A lakásban megjelentek, ahol a rendőrök azt a felvilágosítást adták a panaszos részére, hogy az élettársa az „*anyai jogait*” kívánja gyakorolni, amely miatt el fogja vinni a gyerekeit, továbbá azt is közölték vele, hogy jelenlétük azért szükséges, hogy élettársát ne hagyja bántalmazás érje emiatt. A rendőrök annyiban még tájékoztatták a panaszost, hogy ő mint a gyermekek apja milyen gyámügyi lépéseket tehet a gyermekek láthatása és a későbbi elhelyezésükkel kapcsolatban, ezt a panaszos tudomásul vette.

A rendőri jelentés tartalma szerint a panaszos az intézkedés ideje alatt ideges, feszült volt a részére elmondottakkal kapcsolatban többször visszakérdezett, akadékoskodó magatartást tanúsított. Az élettársával lekezelően beszélt, szidalmazta őt és az intézkedés során többször olyan magatartást tanúsított az élettársa felé, hogy a rendőrnek rá kellett szólni, ennek ellenére a panaszos lefogta élettársát, megragadva annak karját.

A panaszos figyelmét többször felhívta a rendőr, hogy a jelenlétük nem azt szolgálja, hogy a gyermeket elvigyék, ahhoz az élettársa ragaszkodik az „*anyai jogokra*” hivatkozással, különös figyelemmel arra, hogy a kisebbik gyermek még anyatejjel táplálkozik és a gyermekek elhelyezésével kapcsolatos hatósági döntés hiányában ezt a problémát nekik kellene egymással megbeszélni.

Az intézkedés során kérte a rendőr a panaszost és az élettársát, hogy hozzanak döntést, mert rádión már több alkalommal kereste őket az irányító központ azzal, hogy egy balesethez kellene menniük, addig viszont nem hagyják el a helyszínt, amíg nem születik megállapodás köztük.

A panaszossal továbbá közölve lett, hogy amennyiben ismételten bántalmazza az élettársát, abban az esetben előállítható és vele szemben ideiglenes megelőző távoltartás megalapozottá válhat, mivel könnyű testi sértés miatt eljárás van ellene folyamatban.

A rendőrök általi többszöri kérésnek, hogy a panaszos és az élettársa egyezzen meg egymással az lett a vége, hogy a panaszos hagyta, hogy az élettársa a közös gyermekekkel távozzon.

Távozáskor a rendőrök a panaszos élettársát és a gyermekeket a helyszíntől egy saroknyira elszállították az esetlegesen kiújuló konfliktus megelőzése érdekében, figyelemmel a gyermekekre.

V.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1. A szolgálati fellépés módja (bemutatkozás és az azonosítás elmulasztása)

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az Rtv. 20. § (1-4) bekezdése szerint *„A rendőrt az intézkedés során*

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja.

(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

(4) Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.”

A panaszos sérelmezte, hogy egyik esetben sem mutatkozott be a rendőr, illetve az első esetben jogszabályi hivatkozás sem hangzott el, hogy mi alapján intézkedtek.

Az első panaszolt intézkedés kapcsán az alábbiak kerültek megállapításra:

A rendőri jelentés tartalmazza, hogy a panaszos élettársa Rendőrkapitányságon történt feljelentését követően, segítséget kért a rendőrségtől és kifejezett kérésére szállították otthonába a rendőrök. A lakásban történt megjelenésükkor a panaszossal szemben nem kezdeményeztek intézkedést, napszaknak megfelelően köszöntek, de nem közölték a nevüket, beosztásukat, valamint szolgálati helyüket. A rendőrök a panaszosnak annyi tájékoztatást adtak, hogy a panaszos élettársa kérésére szállították őt haza, mivel a korábbi bántalmazás miatt félt. Jövetelük célja kizárólag az esetleges további erőszakos cselekmények megakadályozása, illetve az élettárs valamint a gyermekek védelme.

A parancsnoki kivizsgálásban foglaltak szerint a panaszos kérésére adtak a helyszínen a rendőrök szóbeli felvilágosítást a kialakult helyzettel kapcsolatba hozható jogszabályi következményekre. Ezt követően mivel a panaszos az elmondottakat megértette és az élettárs sem kérte, hogy maradjanak, ezért távoztak a helyszínről. Jelenlétükben jogsértés nem történt. Meg kell jegyezni, hogy a tisztességtelen eljárás megállapítása folyamatban lévő eljárást feltételez, a panaszos élettársának kérésére megvalósult rendőri jelenlét, illetve a tájékoztatás azonban nem minősül eljárásnak.

A fentiekben kifejtett rendőri jelenlét nem minősült intézkedésnek, ezért a rendőrök adatai közlésének elmulasztása nem okozott sem szakszerűtlenséget, sem jogszerűtlenséget.

A második panaszolt intézkedés kapcsán az alábbiak kerültek megállapításra:

A parancsnoki kivizsgálás szerint rendőri intézkedésre a panaszossal szemben igazoltatás formájában került sor, a felek későbbi jogérvényesítése érdekében a rendőrök jelentést készítettek az esetről. A rendőri intézkedés során a rendőrök azonosítóikat a panaszossal nem közölték.

Jelen intézkedésnél a rendőrök szolgálati fellépés módja csak részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mivel közlésre került megjelenésük oka és célja, azonban elmulasztották közölni nevüket és jelvéyszámukat, amelyet vagy az intézkedés megkezdése előtt, vagy ha az az intézkedés eredményességét veszélyeztetné, akkor az intézkedés végeztével, de kötelességük lett volna megtenni.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a rendőrök intézkedése jogszerű volt, tekintettel az intézkedési kötelezettségre a bejelentés, feljelentés alapján, azonban a nevük és jelvéyszámuk elmulasztása tekintetében szakszerűtlen volt.

A fentiekre tekintettel a panaszosi sérelem, a rendőrök neve és jelvéyszáma közlésének elmulasztása kapcsán az első rendőri megjelenés tükrében alaptalan figyelemmel arra, hogy nem történt rendőri intézkedés. A második jelenlét azonban már a panaszos igazoltatására tekintettel rendőri intézkedésnek minősül, amely jogszabályi kötelezést ír elő a rendőrnek az azonosítók közlésére, ezért a panasz e tekintetben megalapozott.

2. Az intézkedő rendőr hangneme, lekezelő stílusa; a sürgetéssel történő nyomás alatt tartás, valamint a rendőri munka akadályozására vonatkozó közlés

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

Az Rtv. 19. § (1) bekezdés szerint *„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”*

A Rendőri Hivatás Etikai Kódexe 1. pontja szerint „A rendőr szolgálatát a törvényekben kifejeződő társadalmi akaratnak megfelelően, a köz érdekében, a társadalom által biztosított lehetőségek között látja el. Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie. Hivatását az előírások és a vezetők utasításainak betartásával, az esküjében foglaltak szerint gyakorolja, tudása legjavát nyújtja. Cselekedeteivel erősíti a testület belső egységét és a szervezet jó hírnevét.”

A panaszos sérelmezte az első intézkedés kapcsán, hogy a rendőr lekezelően beszélt vele, valamint a második intézkedés kapcsán, hogy „sürgette” őt a rendőr és ezzel nyomás alatt tartotta és közölte vele, hogy „akadályozza a rendőröket a munkájukban”.

Az első panaszolt intézkedés kapcsán az alábbiak kerültek megállapításra:

A rendőri jelentés, valamint a rendőri jelentésben foglaltak arról tanúskodnak, hogy a rendőrök által tanúsított hangnem és bánásmód az előírásoknak megfelelő kulturált volt és semmiképpen nem volt lekezelő a panaszossal szemben.

A parancsnoki kivizsgálás adatai szerint a panaszos magatartása ideges és feszült volt, nemlegesen nyilatkozott az előző napi bántalmazásról, azt állította, hogy ő nem olyan ember.

Mind a jogszabály, mind a Rendőri Hivatás Etikai Kódexe előírja, hogy a rendőri hivatást választóktól más állampolgárétól magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el.

A második panaszolt intézkedés kapcsán az alábbiak kerültek megállapításra:

A rendőri jelentés szerint a panaszost az intézkedés alatt többször fel kellett szólítani, hogy ne a jelenlévő rendőrökkel törődjön, hanem az élettársával beszélje meg a „gyermekek dolgát”, úgy hogy ne történjen bántalmazás. A panaszos ennek ellenére továbbra is azzal volt elfoglalva, hogy a rendőröket meggyőzze az igazáról.

A panaszossal közölték a rendőrök, hogy a hatóságnak nem érdeke, hogy a gyermekeket elvigyék, a gyerekeket a panaszos élettársa szándékozik magával vinni, mivel a panaszos ezt nem akarta engedni – gyermekelhelyezésről szóló hatósági határozat hiányában – az ő és élettársa közös belátására van bízva, hogyan döntenek a gyermekek sorsáról.

Az intézkedés folyamán a panaszos sürgetése abban merült ki, hogy a rendőr megkérte többször, hogy segítsen a gyermekek ruháit összeszedni az élettársának, mivel annak az egyik karja fel volt kötve.

Az intézkedés alatt valóban elhangzott, hogy a panaszos akadályozza a rendőrök munkáját, ennek oka, hogy egy órát voltak jelen a lakásban és ezen idő alatt ugyanazokat a dolgokat kellett elismételni a panaszos részére. A helyszínen nem történt sem bűncselekmény, sem szabálysértés csak az esetleges jogellenes magatartás megakadályozására voltak jelen a rendőrök, közben azonban egy balesethez kellett volna menniük, de a helyszínen maradtak, mivel úgy ítélték meg, hogy a panaszos magatartása nem teszi lehetővé a távozásukat.

Majd nem sokkal később a panaszos mégis úgy döntött, hogy az élettársa elviheti a gyermekeket és ő maga is távozott a lakásból, valamint ekkor a rendőrök is elhagyták a helyszínt, akik a panaszos élettársának kérésére őt és a gyermekeit egy anyaotthonba szállították.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen a rendőrök intézkedése a panaszos igazoltatásában kimerült egyebekben csak felvilágosítást és tájékoztatást adtak a szóban forgó „*gyermekelhelyezés*” kapcsán, így az ott tartózkodásuk a szükséges felvilágosításon túl nem lett volna indokolt.

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy a rendőrök a bérleményben rövid idő leforgása alatt többször megjelentek és a panaszos részére ugyanazon felvilágosítást adták, hiszen a gyermekek elhelyezésére, avagy láthatására vonatkozó körülmények mit sem változtak, mivel ennek kapcsán a panaszos és élettársa hatósági döntéssel továbbra sem rendelkezett.

A rendőrök szóban mindkét alkalommal arról biztosították a panaszost, hogy a jelenlétük csupán „megelőzésre” szolgál, azonban az otlétükkel mégis az élettárs akaratának szereztek érvényt a panaszos jogaival szemben, annak ellenére, hogy a gyermekek elhelyezése kérdésében nem volt hatáskörük állást foglalni és az ezirányú panaszosi döntést sürgetni, egyéb szolgálati feladatokra hivatkozással.

A rendőrök többszöri jelenléte a bérleményben, a panaszos sürgetése annak ellenére, hogy úgy nyilatkozott, hogy a gyermekek elviteléhez nem járul hozzá, valamint a rendőrök részéről a munkájuk akadályozásra vonatkozó közlés a panaszost döntési kényszer elé állította, annak ellenére, hogy ott abban a helyzetben erre nem lett volna köteles.

A fentiekre tekintettel az első panaszolt intézkedés vonatkozásában a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el így a panasz e tekintetben alaptalan.

A második intézkedésnél azonban a panaszos sürgetése, valamint a rendőri munka akadályozására vonatkozó közlés tekintetében a panasz megalapozott.

3. Az intézkedés jogalapja jogszabályi hivatkozással történő közlésének elmulasztása és a tájékoztatás félrevezető volta; az „anyai jogok” érvényesítése (az élettársa a rendőrök segítségével vitte el a gyermekeket).

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint „*A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.*”

A panaszos sérelmezte, hogy első alkalommal nem jelölték meg a jogszabályi alapot az intézkedésnél, valamint azt mondták neki a rendőrök, hogy „*ha még egyszer előfordul, hogy bántalmazza az élettársát elzárják 60 napra*”, a második alkalommal pedig az „*anyai jogok*” érvényesítése kapcsán azt mondták neki, hogy ha nem adja át a gyerekeket, akkor megbilincselve előállítják.

Az első panaszolt intézkedés kapcsán az alábbiak kerültek megállapításra:

A rendőri jelentés tartalmazza, hogy a panaszos élettársának haza szállítása alkalmával a rendőrök a helyszínen a panaszossal szemben nem kezdeményeztek intézkedést, a panaszosnak annyi tájékoztatást adtak, hogy az élettársa kérésére szállították őt haza, a korábbi bántalmazására tekintettel.

A rendőrök közölték a panaszossal, hogy jövetelük célja kizárólag az esetleges további erőszakos cselekmények megakadályozása, illetve az élettárs, valamint a gyermekek védelme. További felvilágosítást adtak a panaszosnak a kialakult helyzettel kapcsolatba hozható jogszabályi következményekre, nevezetesen amennyiben a jövőben esetlegesen újabb bántalmazás történik, akkor az élettársa mind a rendőrségtől mind a bíróságtól kérhet távoltartást, amelynek időtartama 30-60 nap is lehet.

A rendőrök a helyszínen nem közölték az intézkedés jogalapjának jogszabályhely szerinti megjelölését, megjegyzendő, hogy ilyen kötelezettséget nem ír elő az Rtv. sem, csupán annyit tartalmaz, hogy a rendőr kizárólag az intézkedés tényét és célját köteles közölni az intézkedés alá vont személlyel. Ennek a közlésnek nem kell magába foglalnia a jogalap jogszabályi rendelkezés szerinti megjelölését, mivel életszerűtlen elvárás lenne a rendőrrel szemben az, hogy valamennyi intézkedését jogszabályhelyek, szakaszszámok megjelölése mellett fogantósítsa.

A rendőröknek tudomásuk volt arról, hogy a panaszos feljelentést tett könnyű testi sértés miatt a panaszos ellen, továbbá arról is tudtak, hogy a gyermekek elhelyezésével kapcsolatban nem áll rendelkezésre jogerős határozat, az csak megbeszélésen alapul, ezért a helyszínen az előzményekre, valamint a kialakult helyzetre való tekintettel a felvilágosítás adásuk az esetleges további, bántalmazás következményeire és az ideiglenes távoltartás jogintézményének lényegére tekintettel helytálló volt.

A második panaszolt intézkedés kapcsán az alábbiak kerültek megállapításra:

A rendőri jelentésben foglaltak szerint a rendőrök a panaszos élettársának bejelentésére érkeztek a helyszínre, ahol az épület előtt fogadta őket az élettárs és előzetesen azt a tájékoztatást adta, hogy a gyermekeit el akarja vinni, nem tud már együtt élni tovább a panaszossal aki bántalmazta őt, ezért egy anyaotthonról kért segítséget. Rendőri jelenlétet, illetve intézkedést azért kért, mert tartott a panaszostól. A lakásban a panaszos fogadta őket, ekkor a rendőr felvilágosítást adott a panaszosnak, hogy az élettársa az „*anyai jogait*” kívánja gyakorolni és elfogja vinni a gyermekeket és a rendőri jelenlét azért szükséges, hogy az élettársa mindezt erőszakmentesen megtehesse.

Tájékoztatva továbbá a rendőr a panaszost, hogy mint a gyermekek édesapja milyen gyámügyi lépéseket tehet a gyermekek láthatása, valamint a későbbi elhelyezésükkel kapcsolatban.

Azon panaszosi sérelemre, miszerint azt mondták neki a rendőrök, ha nem adja át a gyerekeket, akkor megbilincselve előállítják a rendőri jelentés azt tartalmazza, hogy a kényszerítőeszköz kilátásba helyezése a tájékoztatás azon részét képezte, hogy ha a panaszos bántalmazná az élettársát akkor bilincs alkalmazására és előállítás fogantósítására is sor kerülhet, megelőző távoltartás esetén pedig helye lehet előállításnak.

A fentiek kapcsán megállapítható, hogy az úgynevezett „*anyai jogok*” nem létező kategória, jelen esetben szülői jogokról lehet csak szó és az mind az anyát, mind az apát egyenlő mértékben illeti meg figyelemmel arra, hogy mind a panaszos, mind az élettársa úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés időpontjában nem állt rendelkezésre jogerős hatósági döntés a gyermekek elhelyezéséről.

Jelen esetben a rendőrök intézkedésének ezen része akkor lett volna jogszerű, ha a helyszínen meghallgatják a feleket és a tények tisztázását követően megadják a szükséges felvilágosítást, amelynek ki kellett volna terjednie arra is, hogy nincs hatáskörük a kérdéses vita eldöntésére.

Az előállítás, valamint a kényszerítőeszköz kilátásba helyezésére adott felvilágosítás a rendőri jelentésben foglaltakra, a jogszabályhely közlésének elmulasztása miatti panasz pedig a jogszabályi kötelezettség hiányára való tekintettel alaptalan.

A rendelkezésre álló adatok alapján a rendőrök az „anyai jogok” vonatkozásában félrevezető felvilágosítást adtak a panaszosnak, ami alapján sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, így a panasz e tekintetben megalapozott.

4. A részrehajló rendőri intézkedés

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint *„A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”*

A Rendőri Hivatás Etikai Kódexe 4. pontja szerint *„A rendőr elismeri és védi az emberi méltóságot, tiszteletben tartja az emberi és a személyiségi jogokat. Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül.”*

A panaszos állítása szerint a második rendőri intézkedés alkalmával a rendőrök részrehajlóan intézkedtek, pl: külön helyiségben beszélgettek az élettársával.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint a rendőr nem ismerte a panaszos élettársát, vele korábban nem intézkedett. A külön helyiségben történt beszélgetésre az szolgáltatott alapot, hogy az élettárs a panaszos jelenlétében nem akart beszélni, illetve a panaszos mindig közbe szólt, ezen túl a rendőr ekkor nyilatkoztatta az élettársat arról, hogy amennyiben a panaszos nem engedi át a gyermekeket hajlandó lesz-e nélkülük távozni, amelyre nemleges választ kapott.

A parancsnoki kivizsgálás tartalma szerint az intézkedő rendőrök és a panaszos élettársa közötti személyes ismeretség nem merült fel, feladatukat a gyakorlati tapasztalatok és a gyermekek lehetőség szerinti védelme érdekében próbálták végrehajtani. Távozáskor a rendőrök a panaszos élettársát és a gyermekeket a helyszíntől egy saroknyira elszállították az esetlegesen kiújuló konfliktus megelőzése érdekében, figyelemmel a gyermekekre.

Az intézkedés során ugyan nem merült fel olyan körülmény, amely arra utalt volna, hogy a panaszos élettársával való valamiféle ismeretség befolyásolta volna a helyszínen az eljárás menetét, esetlegesen a panaszos hátrányos megkülönböztetését, azonban a rendőröknek tudomása volt arról, hogy milyen céllal jelentek meg a panaszos és élettársa közös bérleményébe, nevezetesen, hogy a panaszos élettársa magával vihesse a közös gyermekeiket és a rendőrök a jelenlétükkel akarva-akaratlanul is az anyát segítették a tevékenységében annak ellenére, hogy a gyermekek elhelyezésével kapcsolatosan semmilyen hatósági döntés nem állt rendelkezésre.

Megállapítható a rendőri intézkedés kapcsán a részrehajló magatartás, különös tekintettel arra a nyilvánvaló tényre, hogy a rendőrök addig maradtak a helyszínen segítve a panaszos élettársát a tevékenységében, míg nem tudta a gyermekeit magával vinni. A rendőrök a bérleményben rövid idő leforgása alatt többször megjelentek és bár szóban arról biztosították

a panaszost, hogy a jelenlétük csupán „megelőzésre” szolgál, azonban az ottlétük azt a célt feltételezte, hogy az élettárs követelésének érvényt szerezzenek, a panaszos jogaival szemben, annak ellenére, hogy a gyermekek elhelyezése kérdésében nem volt hatáskörük állást foglalni, az ezirányú panaszosi döntést még sürgették is egyéb szolgálati feladatokra hivatkozással, holott a kettő között a panaszos érdekkörében felmerülő összefüggés nem volt. A panaszos nem lett volna köteles ott és abban a helyzetben a döntését meghozni.

A rendőri intézkedés abban az esetben lett volna pártatlan, amennyiben az igazoltatás, valamint a szükséges felvilágosítás nyújtás után távoztak volna a helyszínről a rendőrök, azzal azonban, hogy addig maradtak míg végül – feltételezhetően a rendőri jelenlet hatására – a panaszos úgy döntött, hogy a gyermekeket az élettársa mégis magával viheti, az elfogultság megállapítható.

A fentiekre tekintettel a panaszosi sérelem megalapozott.

VI.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

1. A szolgálati fellépés módja (bemutatkozás és az azonosítás elmulasztása)

Az első panaszolt intézkedés kapcsán a Panasztestület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állapította meg, mivel a rendőrök nem tettek eleget az azonosítási kötelezettségüknek.

A Panasztestület állásfoglalásával az alábbi tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

A rendőri jelentés tartalmazza, hogy a panaszos élettársa Rendőrkapitányságon történt feljelentését követően, segítséget kért a rendőrségtől és kifejezett kérésére szállították otthonába a rendőrök. A lakásban történt megjelenésükkor a panaszossal szemben nem kezdeményeztek intézkedést, napszaknak megfelelően köszöntek, de nem közölték a nevüket, beosztásukat, valamint szolgálati helyüket. A rendőrök a panaszosnak annyi tájékoztatást adtak, hogy a panaszos élettársa kérésére szállították őt haza, mivel a korábbi bántalmazás miatt félt. Jövetelük célja kizárólag az esetleges további erőszakos cselekmények megakadályozása, illetve az élettárs valamint a gyermekek védelme.

A parancsnoki kivizsgálásban foglaltak szerint a panaszos kérésére adtak a helyszínen a rendőrök szóbeli felvilágosítást a kialakult helyzettel kapcsolatba hozható jogszabályi következményekre. Ezt követően mivel a panaszos az elmondottakat megértette és az élettárs sem kérte, hogy maradjanak, ezért távoztak a helyszínről. Jelenlétükben jogsértés nem történt.

Meg kell jegyezni, hogy a tisztességtelen eljárás megállapítása folyamatban lévő eljárást feltételez, a panaszos élettársának kérésére megvalósult rendőri jelentét, illetve a tájékoztatás azonban nem minősül eljárásnak.

A fentiekben kifejtett rendőri jelentét nem minősült intézkedésnek, ezért a rendőrök adatai közlésének elmulasztása nem okozott sem szakszerűtlenséget, sem jogszerűtlenséget.

A fentiekre tekintettel a panaszosi sérelem, a rendőrök neve és jelvéyszáma közlésének elmulasztása kapcsán az első rendőri megjelenés tükrében alaptalan figyelemmel arra, hogy nem történt rendőri intézkedés.

VII.

Az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdései szerint:

„(1) A kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.

(3) Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.”

A panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a panaszos nem sérelmezte a rendőrök intézkedési kötelezettségét, valamint az intézkedés és az igazoltatás ténye és célja közlésének elmulasztását.

Tekintettel arra, hogy az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdései alapján jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, ezek alapján a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd pl.: Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az ORFK-nak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon.

A rendőrök intézkedési kötelezettsége, valamint az intézkedés és az igazoltatás ténye és célja közlésének elmulasztása tekintetében az érdemi vizsgálatot – az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak alapján – kérelem hiányában mellőztem.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, VI. cikk, XXIV. cikk, XV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdése;
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 62. § (1)-(2) és (4) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. §. (1) bekezdése, 13. § (1), (2) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 24. § (1) bekezdése, 20. §. (1-4) bekezdése, 19. § (1)

bekezdése, 39. § (1), (4) bekezdése, 92. § (1) bekezdésében, 93/A. § (6), (7) bekezdése;

- A Rendőri Hivatás Etikai Kódexe 1., 4. pontjai.

Budapest, 2018. április „ ”.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**